

Zdjęcie na okładce: Wydobycie granitu w kamieniołomie *Barcz I* w Strzegomiu. Kopalnia powstała w 1826 r. i obecnie jest najstarszym czynnym wyrobiskiem granitów strzegomskich (zobacz artykuł T. Pawlika na str. 57). Fot. T. Pawlik

Cover photo: Granite exploitation in the *Barcz I* quarry at Strzegom. The quarry was established in 1826 and is currently the oldest active mine of the Strzegom granite (see article by T. Pawlik on p. 57). Photo by T. Pawlik

**MENTE ET MALLEO
GŁÓWNEGO GEOLOGA KRAJU**

MENTE ET MALLEO

THE CHIEF GEOLOGIST OF POLAND

**5 Ważniejsze kierunki współpracy międzynarodowej
Polski w obszarze geologiczno-surowcowym**

Main directions of international cooperation of Poland in the field of geology and raw materials

Krzysztof Galos

GEOLOGIA GOSPODARCZA

ECONOMIC GEOLOGY

6 Aktualia ropy naftowej i gazu ziemnego

Updates on crude oil and natural gas

Radomir Pachytel

ARTYKUŁY INFORMACYJNE

INFORMATIONAL ARTICLES

11 Pozycja stratygraficzna antropocenu w czwartorzędzie

Stratigraphic setting of the Anthropocene in the Quaternary

Leszek Marks

**18 80 lat Kopalni Węgla Brunatnego Konin. Część II –
postęp badań geologicznych**

Eighty years of the Konin Lignite Mine. Part II – progress of geological research

Marek Widera

WYDARZENIA – EVENTS

27 Nominacja profesorska – Stanisław Wołkowicz

Nomination for Professor – Stanisław Wołkowicz

Ryszard Strzelecki

32 IX Warsztaty Metod Datowania im. Profesora Mieczysława F. Pazdura

IX Workshop on Dating Methods, named after Professor Mieczysław F. Pazdur

Mirosław Ludwiniak, Mirosław Kamiński

34 3. Ogólnopolska Konferencja Współczesna Geologia Samorządowa, Jastrzębia Góra, 19–22.11.2024

3rd National Conference on Contemporary Local Government Geology, Jastrzębia Góra, 19–22.11.2024

Kamila Broda, Mariusz Dyka, Anna Gabryś-Godlewska, Joanna Fajfer, Joanna Krasuska, Agata Spiżewska

MOJE HOBBY

MY HOBBY

41 Prof. dr hab. inż. Krzysztof Galos, Główny Geolog Kraju rozmawia z prof. dr. hab. inż. Markiem Nieciem, wybitnym znawcą geologii złóż kopalin mineralnych

Prof. Krzysztof Galos, Chief National Geologist, in conversation with Prof. Marek Nieć, an eminent expert in the geology of mineral deposits

Marek Nieć, Krzysztof Galos,

opracował Artur Baranowski

OD REDAKCJI

FROM EDITORIAL OFFICE

46 Recenzenci artykułów w 2024 r.

Article reviewers in 2024

47 Wskazówki dla autorów i Procedura recenzowania

Guidelines for Authors and Code of review

Następne dwa zeszyty *Przeгляdu Geologicznego* wyjątkowo w całości zostaną wydane w języku angielskim, ponieważ opublikujemy w nich artykuły związane z ważnymi wydarzeniami międzynarodowymi:

- w numerze 2/2025 z okazji 2. Polskiego Kongresu Klimatycznego, który odbędzie się 25.03.2025 r. w Warszawie;
- w numerze 3/2025 z okazji prezydencji Polski w UE i konferencji *The EU Raw Materials Policy Conference*, która odbędzie się 6.05.2025 r. w Krakowie

Publikacja finansowana ze środków na działalność statutową
Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (środki MNiSW)
The journal is funded through statutory means of the Polish Geological Institute – National Research Institute
(from subsidies of the Ministry of Science and Higher Education)

XXIX Konferencja Naukowa *Kamień w złożu, krajobrazie i architekturze* – Kielce, 20.09.2024

XXIX Scientific Conference *Stone in deposit, landscape and architecture* – Kielce, September 20, 2024

Blok artykułów pod redakcją Anny Fijałkowskiej-Mader / *Articles edited by Anna Fijałkowska-Mader*

49 XXIX Konferencja Naukowa *Kamień w złożu, krajobrazie i architekturze* – Kielce, 20.09.2024 – słowo wstępne do bloku artykułów

XXIX Scientific Conference *Stone in deposit, landscape and architecture* – Kielce, September 20, 2024 – foreword to the block of articles

Anna Fijałkowska-Mader, Ewelina Bąk

ARTYKUŁY I KOMUNIKATY NAUKOWE SCIENTIFIC ARTICLES AND SHORT COMMUNICATIONS

50 Kamienie w murach bliźniaczych kościołów romańskich w Jędrzejowie i Prandocinie

Stones in the walls of the twin Romanesque churches in Jędrzejów and Prandocin

Jan Bromowicz, Beata Figarska-Warchoń, Janusz Magiera

57 Inwentaryzacja geostanowisk południowej części Wzgórz Strzegomskich (Przedgórze Sudeckie) i ich wstępna waloryzacja geoturystyczna

Inventory of geosites of the southern part of the Strzegom Hills (Sudety Foreland, SW Poland) and their preliminary geotourism valorization

Tomasz Pawlik

75 Kamień w konstrukcjach gabionowych

Stone in gabion constructions

Marek Rembiś

81 Ocena morfologii powierzchni spękań rozdzielczych w piaskowcach metodą profilometrii laserowej

Analysis of morphology of separation fracture surfaces in sandstones using laser profilometry

Marek Rembiś, Łukasz Oczkowski

ARTYKUŁY INFORMACYJNE INFORMATIONAL ARTICLES

90 Tradycyjne materiały budowlane Arabii Saudyjskiej i ich wykorzystanie

Traditional Saudi building materials and their use

Barbara Radwanek-Bąk

98 Historia eksploatacji rud żelaza w północnym skrzydle synkliny daleszyckiej (Góry Świętokrzyskie)

The history of iron ore exploitation in the northern wing of the Daleszyce Syncline (Holy Cross Mountains)

Bartosz Kozak, Anna Fijałkowska-Mader, Paweł Rutkiewicz

108 Charakterystyka geologiczna i historia eksploatacji wapieni górnego dewonu na wzgórzu Wietrznia w Kielcach

Geological characteristics and history of exploitation of

Upper Devonian limestones on Wietrznia Hill in Kielce

Zbigniew Złonkiewicz, Anna Fijałkowska-Mader,

Paweł Król

REDAKCJA PRZEGLĄDU GEOLOGICZNEGO

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00–975 Warszawa
www.pgi.gov.pl/prz_geol; przeglad.geologiczny@pgi.gov.pl; tel. 22 45 92 533, 22 45 92 709

Wydawca: PIG-PIB

Redaktor naczelny – Stanisław Wołkowicz: stanislaw.wolkowicz@pgi.gov.pl

Zastępca redaktora naczelnego – Magdalena Mizerska: magdalena.mizerska@pgi.gov.pl

Redaktor i sekretarz redakcji – Ewa Włodarczyk: ewa.wlodarczyk2@pgi.gov.pl

Grafik – Jacek Śniegowski: jacek.sniegowski@pgi.gov.pl

Tłumacz – Krzysztof Leszczyński: krzysztof.leszczynski@pgi.gov.pl

Akceptował zastępca dyrektora PIG-PIB ds. naukowych i wsparcia naukowego państwowej służby geologicznej:

Stanisław Mikulski

Projekt i opracowanie graficzne okładki: Łukasz Borkowski i Ewa Włodarczyk

PUBLIKUJEMY:

- aktualne wiadomości dotyczące problemów istotnych dla środowiska geologów, m.in. materiały gospodarcze, ekonomiczne, organizacyjne i prawne;
- artykuły naukowe, w tym przeglądowe, syntetyczne i metodyczne, oceniane przez dwóch recenzentów;
- artykuły informacyjne, poświęcone wyłącznie ważnym, budzącym powszechne zainteresowanie zagadnieniom;
- a także wspomnienia, recenzje książek oraz relacje z historycznych i współczesnych wydarzeń geologicznych.

Przegląd Geologiczny jest indeksowany przez Bibliotekę Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego według Bibliografii Geologicznej Polski, GeoRef Thesaurus (American Geosciences Institute) oraz GeoAbstracts/Elsevier. Słowa kluczowe są opracowywane przez autorów.

Przegląd Geologiczny is indexed by the Polish Geological Institute – National Research Institute Library according to the Polish Geological Bibliography, GeoRef Thesaurus (American Geosciences Institute), and GeoAbstracts/Elsevier. Keywords are specified by authors.